

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 3T/140/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317010480
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Mravec
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2018:5317010480.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Mravca a prísediacich T. Z. a L.. Y. L. na hlavnom pojednávaní dňa 10.04.2018 jednomyseľne takto

rozhodol:

obž. J. Š. Q. P. Č. Í. W. , nar. XX.XX.XXXX v Č., trvale bytom C. XXX, okr. Č.,

sa uznáva za vinného, že

dňa 28.04.2017 v čase okolo 22:00 h neďaleko Základnej školy na B. T. X. v obci C.H., okres Č., si od neznámej osoby za sumu 10,- € zakúpil pre vlastnú potrebu sušený rastlinný materiál, o ktorom vedel, že sa jedná o tzv. marihuanu, a to v presne nezistenom množstve, následne uvedený rastlinný materiál prechovával v plastikovom vrecku a oranžovej krabičke - drvičke v osobnom motorovom vozidle zn. Audi A3 ev. č. S. XXX S. až do 23:15 h dňa 28.04.2017, kedy bol kontrolovaný hliadkou OO PZ U. X. v obci W., časť W. L., okres Č., kedy bol u neho uvedený rastlinný materiál zaistený, následne vykonaným skúmaním Kriministického a expertízneho ústavu PZ v Slovenskej Ľupči bolo zistené, že zaistené množstvo rastlinného materiálu predstavuje 1,84 gramu rastliny konope siate - Cannabis sativa s obsahom účinnej látky, tetrahydrokanabinolu 17,7 a 18,7 % hmotnostných, kde uvedené množstvo zodpovedá minimálne 3 bežným jednotlivým dávkam, pričom rastliny konope siateho sú zaradené do I. skupiny omamných látok v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch,

t e d a

neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor,

t ý m s p á c h a l

prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e

Podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 /šesť/ mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. sa obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienčne o d k l a d á na skúšobnú dobu v trvaní 1 /jeden/ rok.

o d ō v o d n e n i e :

Dňa 23.10.2017 bola súdu doručená obžaloba na obv. J. Š. pre skutok právne kvalifikovaný obžalobou ako zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák.

Súd v súlade so zákonom vo veci vykonal dokazovanie, pričom v konaní vypočul obžalovaného J. Š. a svedka O. Š., za podmienok ust. § 268 ods. 2 Tr. por. prečítal znalecký posudok č. ČES:PPZ-KEÚ-SL-EXP-2017/1269 a oboznámil listinné dôkazy.

Pri rešpektovaní zásad bezprostrednosti, ústnosti a objektívnej pravdy vychádzajúc z výsledkov dokazovania zistil súd tento skutkový stav:

Obžalovaný J. Š. na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je nevinný, ďalej využívajúc zákonné právo odmietol vypovedať, súd preto postupom podľa 258 ods. 1 Tr. por. prečítal jeho výpoveď z prípravného konania, v ktorej uviedol, že dňa 28.4.2017 v piatok stál v centre Obce C. na parkovisku pod školou okolo 22.00, stál pri svojom aute, pričom okolo išiel jemu neznámy chalan, ktorý chcel od neho oheň a ponúkol mu nejaký sáčok za 10€. Následne si sadli do auta, dal mu 10 € a on mu ten sáčok hodil do priehradky pred spolujazdcom. Následne sa išiel previezť do obce W., časť W. L., kde zastavil svoje auto a behom 3 minút prišla policajná hliadka, policajti pristúpili k autu a vypýtali si doklady, povedal mu nech vystúpi z auta, vyprázdni vrecká, skontroloval kufr aj celé auto. Následne našiel ten sáčok a odišli na OO PZ v U. X.. Je si vedomý, že mal pri sebe v aute tú látku. V minulosti vyskúšal marihuanu, nie je pravidelným užívateľom. Keď kúpil uvedený sáčok, nepýtal sa, koľko je tam dávok, ani neznámy chalan mu nehovoril, koľko je tam dávok.

Svedok O. Š. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že dňa 28.04.2017 vykonával hliadkovú službu na OO PZ U. X. v čase od 20:00 do 08:00 hod. V čase okolo 23:00 spozorovali v obci W., časť W. L. osobné motorové vozidlo zn. AUDI A3, ktoré skontrolovali. Vyzvali obžalovaného aby predložil občiansky preukaz. Pri kontrole zacítili vôňu podobnú marihuane a na otázku, čo tam robí, obžalovaný neodpovedal. Následne obžalovaný dobrovoľne vydal 1 ks igelitového vrecúška s obsahom sušenej rastliny zelenej farby neznámeho rastlinného pôvodu. Následne hliadka obmedzila podľa § 58 ods. 1 Tr. por. obžalovaného na osobnej slobode. Na otázku, kde kúpil uvedenú omamnú látku, obžalovaný uviedol, že od neznámej osoby v C.. Uvedené motorové vozidlo kontrolovali z dôvodu, že vtedy boli povodne, auto tam bolo odstavené, bolo im podozrivé. Pri prehliadke motorového vozidla bol prítomný obžalovaný, ktorý poskytol potrebnú súčinnosť, na základe výzvy otvoril dvere, priehradku. Do vozidla svedok nevstúpil. Obžalovaný im dobrovoľne vydal tabatierku, následne odsunul sedačku a pod sedačkou bol sáčok.

Zo záverov znaleckého posudku č. ČES:PPZ-KEÚ-SI-EXP-2017/1269, ktorý súd so súhlasom prokurátora, obhajcu a obžalovaného súd na hlavnom pojednávaní prečítal vyplýva, že:

Predmet č. 1 - vysušený rastlinný materiál z polyetylénového vrecka bol identifikovaný ako úlomky rastlín rodu Cannabis (konopa), chemickými analýzami bola potvrdená prítomnosť látok kanabinoidného typu, vrátane tetrahydrokanabinolu (THC).

Predmet č. 2 - vysušený rastlinný materiál z plastovej drvičky bol identifikovaný ako úlomky rastlín rodu Cannabis (konopa) chemickými analýzami bola potvrdená prítomnosť látok kanabinoidného typu, vrátane tetrahydrokanabinolu (THC).

Predmet č. 1 - hmotnosť rastlinného materiálu bola 1,66 g, so zastúpením 17,7 % hmotnostných.

Predmet č. 2 - plastová drvička - hmotnosť rastlinného materiálu bola 0,18 g, so zastúpením THC 18,7 % hmotnostných, kovová drvička - prítomnosť tetrahydrokanabinolu (THC) v stopovom, nevážitelnom množstve.

Predmet č. 1 - rastlinný materiál o hmotnosti 1,66 g so zastúpením THC 17,7 % hmotnostných (293 mg THC) zodpovedá 10 - 29 bežným jednotlivým dávkam, spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa.

Predmet č. 2 - rastlinný materiál o hmotnosti 0,18 g so zastúpením THC 18,7 % hmotnostných (175 mg THC) zodpovedá 1 - 3 bežným jednotlivým dávkam, spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa.

KEÚ PZ neurčuje množstvo, ktoré zodpovedá obvykle jednorazovej dávke drogy určenej pre konkrétneho užívateľa, s prihliadnutím na stav jeho fyzickej a psychickej dispozície a závislosti. KEÚ PZ objektívne vyjadruje bežnú jednotlivú dávku drogy ako množstvo (rozsah hmotností) účinnej látky, ktoré si väčšina užívateľov aplikuje jednorazovo.

Súd ďalej vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov z ktorých mal preukázané nasledovné:

Zo zápisnice o vydaní veci (č.l. 28) vyplýva, že obžalovaný bol dňa 28.04.2017 o 23:15 hod vyzvaný na vydanie 1 kusu igelitového vrecúška s obsahom sušenej rastliny zelenej farby rastlinného pôvodu, 1 kusu oranžovej okrúhlej krabičky (drvičky) s obsahom omrvínok sušenej rastliny zelenej farby rastlinného pôvodu, ktoré veci obžalovaný dobrovoľne vydal.

Z fotodokumentácie (č.l. 36) vyplýva, že obžalovaný vydal oranžovú krabičku, striebornú krabičku a plastový sáčok s obsahom zelenej rastlinnej sušiny.

Podľa úradného záznamu (č.l. 40) dňa 28.04.2017 v čase od 20:00 hod. do 08:00 hod. vykonávala hliadka OOPZ U. X. v zložení VH nstržm. O. Š. a ČH a práp. T. U. hliadkovú službu pod volacím znakom C - 550.

V čase o 23.00 hod. hliadka spozorovala v obci W. v časti W. L. OMV značky Audi A3 s EČ S. XXX S. a toto OMV skontrolovala. Vyzvala osobu aby predložila doklad totožnosti v zmysle § 18 zák. 171/1993 o Policajnom zbore, čo učinila a predložila žiadosť o vydanie nového občianskeho preukazu na meno J. Š.. Na otázku, čo tam robí, neodpovedal. Pri kontrole zacítila hliadka vôňu podobnú marihuane. Hliadka sa opýtala obžalovaného, či nemá pri sebe omamné alebo psychotropné látky a ak ich má aby ich vydala, čo menovaný aj urobil a vydal 1 ks igelitového vrecúška s obsahom sušenej rastliny zelenej farby neznámeho rastlinného pôvodu. Následne hliadka obmedzila obžalovaného na osobnej slobode v zmysle § 85 ods. 1 Tr. por.

Z evidenčnej karty vozidla (č.l. 41) vyplýva, že obžalovaný je vlastníkom osobného motorového vozidla Audi A 3, EČ: S. XXXCT.

Podľa pracovného posudku (č.l. 42) obžalovaný pracoval v spoločnosti T. Z., s.r.o. od 01.06.2016 do 31.08.2017 na pracovnej pozícii administratívny pracovník. Ku skončeniu pracovného pomeru došlo z dôvodu ukončenia projektu ÚPSVaR. Obžalovaný pristupoval k práci veľmi svedomito a zodpovedne, dosahoval výborné pracovné výsledky a vždy precízne plnil zverené pracovné úlohy. Nikdy nebol disciplinárne riešený.

Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov (č.l. 43) vyplýva, že obžalovaný bol trikrát priestupkovo riešený pre porušenie pravidiel cestnej premávky.

Zo správy o povesti (č.l. 44) vyplýva, že Obec C. nevedie a neviduje žiadne relevantné podklady čo sa týka rodinných pomerov, povahových vlastností, správania sa obžalovaného v mieste bydliska a iných skutočností.

Podľa odpisu z registra trestov (č.l. 48) obžalovaný nemá záznam v registri trestov GP SR.

Prokurátor navrhol obžalovaného uznať za vinného podľa obžaloby, uložiť trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 1 rok. Za súčasného uloženia probačného dohľadu a zákazu požívania omamných a psychotropných látok. Poukázal, že trestný zákon v § 135 definuje množstvo omamnej látky pre vlastnú potrebu. Podľa § 171 Tr. zák. je to najviac 10 dávok. Je pravdou, že sú súdne rozhodnutia, ktoré jednu dávku marihuany určujú na 0,5 gramu. Poukázal však na skutočnosť, že THC môže mať rôzne koncentrácie, pričom znalecký posudok určil dávku na základe hmotnosti a koncentrácie, pričom podľa znaleckého posudku ide o minimálne 11 dávok. Podľa znaleckého posudku KEÚ určuje dávku pri koncentrácii 2 - 6 % hmotnostných na 0,5 gramu. Pri koncentrácii 6 - 20 % hmotnostných kombináciou hmotnosti a koncentrácie, pokiaľ je koncentrácia nad 20 % jednu dávku určuje hmotnosť 50 mg.

Obhajca obžalovaného v záverečnej reči uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že sa skutok nestal. 28.04.2017 o 22.00 h bol obžalovaný kontrolovaný hliadkou OO PZ, pričom z výpovede svedka Š. vyplýva, že zacítil vôňu podobnú marihuane, následne sa obžalovaného opýtal, či má pri sebe omamné látky a obžalovaný mu tieto vydal. Príslušník OO PZ vyzval obžalovaného, aby vyprázdnil vrecká, následne prehľadal kufor auta a vnútorné časti vozidla. Aj na hlavnom pojednávaní uviedol, že vozidlo prehľadával za súčinnosti obžalovaného. O prehliadke vozidla nebol upovedomený službukonajúci prokurátor. Ide o nezákonný postup policajta, pričom poukázal na zákaz nútiť obvineného alebo podozrivého na samoobviňovanie, teda vydanie vecí, pričom o vydaní vecí policajt dodatočne legitimizuje spísaním záznamu o vydaní vecí, takýto postup, ktorý je nezákonný. Obžalovaný na základe nezákonného postupu policajta prispel jediným dôkazom k sebaobviňovaniu. Pokiaľ ide o závery znaleckého posudku KEÚ PZ tieto idú nad rámec zákonného oprávnenia znalca. Trestný zákon neurčuje obvykle jednorázovú dávku, túto určuje až súdna prax. Ide o otázku právnu, pričom KEÚ nie je oprávnené určovať obvykle jednorázovú dávku, poukazujem na rozhodnutie NS SR 3Tdo33/2017 v zmysle ktorého sa obvykle jednorázová dávka určuje na základe hmotnostného kritéria, pričom súdnou praxou bola určená hmotnosť 0,5 g vysušenej marihuany. Pokiaľ nedosahuje ani túto hmotnosť, ide o zbytkovú. Pokiaľ by senát rozhodol, že postup príslušníka OO PZ bol v súlade so zákonom, má zato, že sú splnené podmienky a zákonné predpoklady na prekvalifikovanie skutku podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. a v danom prípade vzhľadom na osobu obžalovaného navrhol v prípade uznania viny uložiť obžalovanému primeraný peňažný trest.

Súd po vykonanom dokazovaní vyhodnotil všetky dôkazy jednotlivo i súhrne v zmysle ustanovenia § 2 ods. 6 Tr. por. a dospel k jednoznačnému záveru, že súdený skutok sa stal, že ho spáchal obžalovaný a že boli splnené všetky podmienky na vyvodenie trestnej zodpovednosti voči obžalovanému mladistvému Š.. J. Súd sa však nestotožnil s právnou kvalifikáciou skutku a tento prekvalifikoval na prečin podľa 171 ods. 1 Tr. zák.

K výroku o vine obžalovaného

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa názoru súdu obžalovaný svojim konaním uvedeným vo výroku o vine naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák.

Za daného skutkového stavu mal súd vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázané, že obžalovaný dňa 28.4.2017 prechovával omamnú látku - rastlinu Cannabis sativa o hmotnosti 1,84 g s obsahom účinnej látky, tetrahydrokanabinolu 17,7 ma 18,7 % hmotnostných.

Z výpovedí obžalovaného z prípravného konania, a svedka O. Š. mal súd preukázané, že skutok sa stal tak ako je uvedené vo výroku rozsudku teda, obžalovaný dňa 28.04.2017 v čase okolo 22:00 h neďaleko Základnej školy na B.Á. T. X. v obci C., okres Č. si od neznámej osoby za sumu 10,- € zakúpil pre vlastnú potrebu sušený rastlinný materiál, o ktorom vedel, že sa jedná o tzv. marihuanu a to v presne nezistenom množstve, následne uvedený rastlinný materiál prechovával v plastikovom vrecku a oranžovej krabičke - drvičke v osobnom motorovom vozidle zn. Audi A3 ev. č. S. XXX S. až do 23:15 h dňa 28.04.2017, kedy bol kontrolovaný hliadkou OO PZ U. X. v obci W., časť W. L., okres Č., kedy bol u neho uvedený rastlinný materiál zaistený, následne vykonaným skúmaním Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Slovenskej Lupči bolo zistené, že zaistené množstvo rastlinného materiálu predstavuje 1,84 gramu rastliny konope siate - Cannabis sativa s obsahom účinnej látky, tetrahydrokanabinolu 17,7 a 18,7 % hmotnostných, kde uvedené množstvo zodpovedá minimálne 3 bežným jednotlivým dávkam, pričom

rastliny konope siateho sú zaradené do I. skupiny omamných látok v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch,

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní odmietol vypovedať, pričom v prípravnom konaní sa ku skutku priznal. Jeho výpoveď je potvrdená aj výpoveďou svedka O. Š., ktorý opakovane a nemenne popísal postup policajnej hliadky, rovnako popísal skutočnosti, ktoré predchádzali vydaniu veci obžalovaným. Výpoveď svedka je podporená aj ostatnými dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní, najmä znaleckým posudkom KEÚ PZ slovenská Ľupča č. ČES:PPZ-KEÚ-SI-EXP-2017/1269.

Je zrejmé, že obžalovaný je občasným užívateľom marihuany, nakoľko prechovával omamnú a psychotropnú látku pri sebe, túto aj užil, čo vyplýva z výpovede svedka, ktorý pri kontrole zacítil „vôňu“ marihuany. Taktiež je zrejmé, že mal obžalovaný pri sebe minimálne dva druhy tejto rastliny, nakoľko podľa znaleckého posudku marihuana v plastovom vrecku, ktorú dobrovoľne obžalovaný vydal na základe výzvy policajta obsahovala 17,7% tetrahydrokanabinolu a marihuana, ktorá sa nachádzala v plastovej drvičke obsahovala 18,7 % hmotnostných tetrahydrokanbinolu.

Vykonaným dokazovaním mal teda súd preukázané, že obžalovaný prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku - marihuanu v množstve 1,84 g a to minimálne od 28.4.2017 od 22:00 hod do 28.4.2017 do 23:15 hod.

Po skutkovej stránke bolo nepochybne preukázané, že obžalovaný sa dopustil skutku tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku. Obžalovaný sa v prípravnom konaní k spáchaniu skutku - držbe marihuany priznal, popieral iba prísnejšiu kvalifikáciu. Na hlavnom pojednávaní odmietol vypovedať. V neprospech obžalovaného vypovedal svedok O. Š., ktorý obžalovaného zo spáchania skutku usvedčuje. Svedok tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní podrobne popísal, akým spôsobom došlo ku spáchaniu skutku. Jeho výpoveď navzájom korešpondujú s listinnými dôkazmi zabezpečenými v spise a v neposlednom rade aj so znaleckým posudkom KEÚ PZ Slovenská Ľupča.

Pokiaľ ide o námietku obhajoby, že prehliadka motorového vozidla bola policajtom vykonaná nezákonne a bola porušená zásada nemo tenetur se ipsum accusare (zákaz donucovania k sebaobviňovaniu), súd uvádza nasledovné:

Podľa § 119 ods.2 veta prvá Tr. por. môže za dôkaz slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona.

Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že dôkazy možno zistiť a zaistiť aj podľa iného zákona než je Trestný poriadok, pričom osobitným zákonom sa v zmysle ustanovenia § 119 ods.2 veta prvá Tr. por. rozumie aj zákon č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len zákon o policajnom zbore). Uvedené konštatovanie zvyrazňuje znenie ustanovenia § 92 Tr. por., podľa ktorého, ak treba vec, ktorá bola zaistená podľa osobitného zákona, zaistiť na účely trestného konania, prevzme ju policajť alebo prokurátor. Trestný poriadok teda nielen výslovne pripúšťa získavanie dôkazov podľa osobitného zákona (§ 119 ods.2 veta prvá Tr. por.), ale získavanie takýchto dôkazov aj výslovne predpokladá a počíta z ich využitím v trestnom konaní (§ 92 Tr. por.).

Vzhľadom na uvedené znenia zákonných ustanovení možno dospieť k záveru, že dôkaz, ktorý bol zaistený podľa ustanovení zákona o policajnom zbore nemožno, a priori, odmietnuť ako dôkaz v trestnom konaní len z toho dôvodu, že nebol zaistený podľa Trestného poriadku.

Dôkaz, ktorý bol zaistený podľa zákona možno v trestnom konaní použiť len vtedy, ak sú zároveň splnené dve nasledujúce podmienky:

a) dôkaz musí byť získaný zákonným spôsobom, t. j. dôkaz (napríklad omamná alebo psychotropná látka) musí byť získaný z dôkazného prostriedku, ktorý zákon o policajnom zbore výslovne upravuje a považuje za prípustný (napríklad dôkaz je získaný z prehliadky dopravného prostriedku podľa § 23 ods.2 písm. b) zákona o policajnom zbore), pričom dôkaz musí byť zároveň získaný z dôkazného prostriedku spôsobom, ktorý neodporuje zákonu o policajnom zbore, ale ani iným právnym predpisom (napríklad použitie fyzického násillia zo strany policajtov pri prehliadke motorového vozidla, ktoré smeruje proti vodičovi, s cieľom zistiť od neho, či nepreváža alebo nemá omamné alebo psychotropné látky a ten im následne vydá, treba považovať za dôkaz získaný síce z legálneho dôkazného prostriedku, avšak za použitia nezákonného donútenia a preto v zmysle § 119 ods.4 Tr. por. pôjde o dôkaz nepoužiteľný v trestnom konaní) a v neposlednom rade, dôkaz musí byť získaný z dôkazného prostriedku oprávneným subjektom (povereným policajtom) pri plnení úloh Policajného zboru. Pôjde spravidla o plnenie úloh Policajného zboru podľa § 2 ods.1 písm. b) zákona o policajnom zbore (odhaľovanie trestných činov a zis-

ťovanie ich páchatel'ov), pričom policajt musí byť výslovne svojim nadriadeným orgánom poverený na plnenie tejto úlohy, teda aby na konkrétnych miestach, o ktorých má relevantné poznatky o zvýšenom predaji (výskyte) omamných alebo psychotropných látok, zisťoval, či nedochádza k páchaniu trestnej činnosti. Policajt si preto nemôže sám svojoľne určovať, kedy a kde bude pátrať po omamných alebo psychotropných látkach a už vôbec nemôže byť dôvodom prehliadky dopravného prostriedku podľa § 23 ods.2 písm. b) zákona o policajnom zbore len to, že osoby v motorovom vozidle sa správali „nervózne“.

b) získanie dôkazu zákonným spôsobom podľa zákona o policajnom zbore nesmie odporovať alebo obchádzať príslušné ustanovenia Trestného poriadku

V prípade, ak bol dôkaz (napríklad omamné alebo psychotropné látky) získaný v súlade so zákonom o policajnom zbore, neznamená to jeho automatickú použiteľnosť v trestnom konaní, nakoľko je potrebné zisťovať, či dôkaz nemal byť získaný podľa ustanovení Trestného poriadku.

Táto druhá podmienka, ktorú je potrebné skúmať pri posudzovaní zákonnosti a tým aj použiteľnosti získaného dôkazu v trestnom konaní, vychádza z toho, že Trestný poriadok je v pomere špeciality k zákonu o policajnom zbore a to pokiaľ ide o konkrétne podozrenia zo spáchania trestného činu, ktoré sú spojené so zásahmi do základných práv a slobôd fyzických osôb (prehliadka dopravného prostriedku zo strany štátneho orgánu sa vo všeobecnosti považuje za zásah do súkromia fyzickej osoby, pričom právo na rešpektovanie súkromného života je zaradené medzi základné práva a slobody tak Ústavou SR ako aj Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

Zákon o policajnom zbore síce, v ustanovení § 23 ods. 2 písm. b), dáva policajtovi oprávnenie vykonať prehliadku dopravného prostriedku pri pátraní po omamných a psychotropných látkach, teda sám zákonodarcu umožňuje vykonať prehliadku dopravného prostriedku aj mimo rámec ustanovení Trestného poriadku, avšak zákon o policajnom zbore nestanovuje, čo sa rozumie slovným spojením „pri pátraní“, kedy a za akých okolností môže poverený policajt vykonať prehliadku dopravného prostriedku a hlavne, kedy má policajt postupovať pri prehliadke dopravného prostriedku podľa ustanovení zákona o policajnom zbore a kedy podľa Trestného poriadku.

Pri riešení tejto otázky je potrebné vychádzať z toho, že na rozdiel od zákona o policajnom zbore, Trestný poriadok umožňuje vykonať prehliadku dopravného prostriedku len na základe príkazu na prehliadku iných priestorov v zmysle § 101 Tr. por. (okrem prípadov uvedených v § 101 ods.3 Tr. por. potrebuje policajt vždy príkaz prokurátora alebo jeho súhlas), pričom takýto príkaz možno vydať len vtedy, ak je dôvodné podozrenie, že v „iných priestoroch“ neslúžiacich na bývanie je vec dôležitá pre trestné konanie (§ 99 ods.2 v spojení s § 99 ods.1 Tr. por.).

Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že Trestný poriadok, svojou úpravou možnosti vykonať prehliadku iných priestorov, poskytuje väčšiu garanciu ochrany základných práv a slobôd fyzickým osobám, než zákon o policajnom zbore, a preto v prípade, že ide o konkrétne podozrenie zo spáchania trestného činu (napríklad zo spáchania trestného činu podľa § 171 alebo § 172 Tr. zák.), musí policajt postupovať pri prehliadke dopravného prostriedku podľa § 101 Tr. por., ktoré je v pomere špeciality k § 23 ods.2 písm. b) zákona o policajnom zbore.

Ak teda policajt vykoná prehliadku dopravného prostriedku v súlade so zákonom o policajnom zbore (podmienka uvedená pod písmenom a), avšak za takej situácie, že dopredu disponuje informáciou o tom, že v konkrétnom motorovom vozidle sa majú prevážať (nachádzať) omamné alebo psychotropné látky a následne pri prehliadke tieto omamné alebo psychotropné látky aj nájde, pôjde o dôkaz nepoužiteľný v trestnom konaní, nakoľko policajt nepostupoval podľa Trestného poriadku (hoci tak urobiť mal) a prehliadku dopravného prostriedku vykonal v rozpore s ustanovením § 101 Tr. por.. V takýchto prípadoch pôjde o absolútne neúčinný dôkaz, ku ktorému nebude možné prihliadnúť, t. j. hľadá sa na neho akoby neexistoval, a preto prokurátor, podľa okolností prípadu, buď zruší uznesenie o vznesení obvinenia postupom podľa § 230 ods.2 písm. e) Tr. por. alebo trestné stíhanie vedené proti konkrétnej osobe zastaví podľa § 215 ods.1 písm. a) Tr. por.. Záver o absolútnej neúčinnosti dôkazu musí prokurátor vo svojom rozhodnutí riadne odôvodniť.

V prípade konkrétneho podozrenia zo spáchania trestného činu možno teda postupovať len podľa ustanovení Trestného poriadku, pričom, vzhľadom k tomu, že pri prehliadke dopravného prostriedku, ide o zásah do základných práv a slobôd, je potrebné vykladať ustanovenie § 23 ods.2 písm. b) zákona o policajnom zbore reštriktívne a vždy „v prospech“ Trestného poriadku.

Z uvedeného vyplýva, že prehliadku dopravného prostriedku podľa zákona o policajnom zbore možno vykonať vtedy, ak nejde o konkrétne podozrenie zo spáchania trestného činu, ale ide len o „pátranie“, t. j. preventívne zisťovanie, či k páchaniu trestnej činnosti (napríklad v súvislosti s omamnými alebo psychotropnými látkami) nedochádza. „Pátranie“ v zmysle § 23 ods.2 písm. b) zákona o policajnom zbore možno preto definovať ako preventívnu činnosť policajta, ktorý podľa § 2 ods.1 písm. b) zákona o po-

licajnom zbore vykonáva služobnú činnosť tak, aby dochádzalo k odhaľovaniu trestných činov a k zisťovaniu ich páchatelov.

Vzhľadom k tomu, že ustanovenie § 23 ods.2 písm. b) zákona o policajnom zbore umožňuje vykonať len tzv. preventívne prehliadky dopravného prostriedku a to za situácie, keď nejde o podozrenie zo spáchania trestného činu, môže policajt vykonať takúto prehliadku iba vizuálne, pričom nesmie postupovať neprímeraným, neúčelným, či dokonca výrazne obmedzujúcim spôsobom (t. j. policajt môže len vizuálne prezrieť interiér vozidla bez toho, aby otváral a prehliadal batožinu vo vozidle a odkladacie priestory, pričom policajt pri vykonávaní prehliadky dopravného prostriedku podľa zákona o policajnom zbore nesmie ani vykonávať časovo náročnú kontrolu vozidla spojenú s rozmontovaním súčastí vozidla, teda narúšaním celistvosti vozidla). Tento záver vyplýva jednak z toho, že ustanovenie § 23 ods.2 písm. b) zákona o policajnom zbore je nevyhnutné vykladať reštriktívne (keďže ide o zásahy so základných práv a slobôd), ale aj z ustanovenia § 8 ods.1 zákona o policajnom zbore, podľa ktorého je policajt povinný dbať na to, aby prípadný zásah do práv a slobôd osôb neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného jeho služobnou činnosťou.

Možno preto zhrnúť, že dôkaz, ktorý bol zistený a zaistený pri prehliadke dopravného prostriedku vykonanej podľa zákona o policajnom zbore, možno použiť v trestnom konaní len vtedy, ak dôkaz (napríklad omamná alebo psychotropná látka) bol získaný zákonným spôsobom (podmienka uvedená pod písmenom a), pričom išlo o výkon tzv. preventívnej prehliadky zameranej len na plnenie úloh Policajného zboru, bez toho, aby išlo o konkrétne podozrenie zo spáchania trestného činu a prehliadku vykonal poverený policajt šetrným spôsobom, ktorý výraznejšie nezasiahol do základných práv a slobôd osoby (podmienka uvedená pod písmenom b). Takto získaný dôkaz možno označiť za dôkaz získaný podľa osobitného zákona, tak ako to má na mysli ustanovenie § 119 ods.2 veta prvá Tr. por., a preto takýto dôkaz možno použiť v trestnom konaní.

Z výpovede obžalovaného z prípravného konania a svedka na hlavnom pojednávaní je zrejmé, že policajt postupoval podľa § 23 ods. 2 Zákona o policajnom zbore, nakoľko v danom prípade neexistovalo konkrétne podozrenie z páchania trestnej činnosti a išlo o výkon tzv. preventívnej prehliadky, pričom policajt do auta obžalovaného fyzicky nevstúpil a vykonal len tzv. vizuálnu prehliadku, pri ktorej „asistoval“ obžalovaný a dôkazy na základe výzvy policajta dobrovoľne vydal. Je teda zrejmé, že dôkazy použité v trestnom konaní proti obžalovanému J. Š. boli získané zákonným spôsobom (postupom podľa zákona o policajnom zbore) a nebola porušená zásada nemo tenetur se ipsum accusare.

K právnej kvalifikácii konania obžalovaného

Prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. spácha ten, kto neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor.

Zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. spácha ten, kto neoprávnene

- a) vyrobí,
- b) dovezie, vyvezie, prevezie alebo dá prepraviť,
- c) kúpi, predá, vymení, zadováži, alebo
- d) prechováva po akúkoľvek dobu, omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor alebo kto takú činnosť sprostredkuje.

Skutková podstata trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. je síce konštruovaná ako základná skutková podstata, avšak z hľadiska závažnosti je privilegovanou skutkovou podstatou ku skutkovým podstatám trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 Tr. zák.

Podľa § 135 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.:

(1) Prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac trojnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú potrebu.

(2) Prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu sa rozumie mať neoprávnené v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú potrebu.

Podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Tdo/56/2014 zo 16. Decembra 2014 (R 87/2015) pri definícii obvykle jednorazovej dávky je potrebné vychádzať z princípu rovnakého prístupu, ku ktorémukoľvek páchatelovi, ktorý omamnú alebo psychotropnú látku prechováva bez ohľadu na jeho individuálne fyzické dispozície alebo vyššiu odolnosť získanú užívaním drogy. Rezistencia získaná predchádzajúcou aplikáciou omamnej alebo psychotropnej látky nemôže byť dôvodom na priaznivejšiu právnu kvalifikáciu. Takýto prístup by poprel zmysel a zameranie dotknutej trestnoprávnej úpravy, ktorá má prechovávaniu a iným formám dispozície s drogou zabrániť.

Najvyšší súd tiež vyslovil: „Obvykle jednorazovou dávkou na použitie v zmysle § 135 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa rozumie dávka omamnej alebo psychotropnej látky, ktorá sa bežne (u väčšiny užívateľov) konzumuje pri jednom použití a takto vyjadruje konzumný priemer“ (R 87/2015 - 1).

Vzhľadom na uvedené súd sumarizuje: Obvykle jednorazovou dávkou na použitie v zmysle § 135 Trestného zákona sa rozumie dávka drogy, ktorá sa bežne konzumuje pri jednom použití a hmotnostne zodpovedá dávke bežne predávanej (kupovanej) na jedno použitie. Takto určená obvykle jednorazová dávka na použitie musí obsahovať minimálne také množstvo účinnej látky, ktoré je spôsobilé ovplyvniť psychiku jedinca, či už v zmysle útlmu alebo excitácie. Pojem „obvykle“ nemožno vykladať subjektívne vo vzťahu k určitému konzumentovi drogy ale všeobecne vo vzťahu ku konkrétnej droge. Skutkové ustálenie počtu obvykle jednorazovej dávky na použitie a určenie množstva drogy, ktoré tvorí obvykle jednorazovú dávku na použitie je právnou otázkou a právnym záverom, ktorý v zmysle § 145 ods. 1 druhá veta trestného zákona nie je oprávnený riešiť KEÚ PZ v postavení znaleckého ústavu.

Pojem obvykle jednorazová dávka sa v súdnej praxi odvodzuje, pri jednotlivých druhoch drog od jej hmotnosti. Pojem omamná látka, či psychotropná látka, v spojení s termínom obvykle jednorazová dávka, sú znakmi objektívnej stránky trestného činu podľa § 171 Tr. zák. a práve preto sa obvykle jednorazová dávka definuje prostredníctvom hmotnostného kritéria (ako základného kritéria), nakoľko v ňom sa zároveň spája objektívne aj subjektívne hľadisko, teda zavinenie páchatel'a (napríklad páchatel', ktorý kupuje drogy má záujem spravidla o určité množstvo drogy a množstvo, ktoré kupuje je pokryté jeho zavinením, taktiež páchatel', ktorý drogy prechováva má určitú vedomosť o ich množstve, t.j. aké množstvo má u seba a táto okolnosť je pokrytá jeho zavinením).

Hmotnostné kritérium je preto prvoradé kritérium a to bez ohľadu na to ako a či budú v konkrétnom prípade drogy páchatel'om rozdelené na jednotlivé dávky. Ako ďalšie kritérium slúži množstvo účinnej látky v zaistenej droge, pretože toto kritérium má význam z hľadiska ustanovenia § 130 ods. 5 Tr. zák., nakoľko ak zaistená droga nemá požadovanú kvalitu (množstvo účinnej látky) nejde už o látku schopnú nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka a nejde teda už o návykovú látku. Vzhľadom na uvedené, je vždy nevyhnutné skúmať aj množstvo účinnej látky v zaistenej droge. Toto kritérium má pritom význam len z hľadiska objektívnej stránky trestného činu, pretože množstvo účinnej látky v droge nie je spravidla zahrnuté zavinením páchatel'a, pretože sa dá určiť len v laboratórnych podmienkach (napr. skúmanie znalcom) a väčšina páchatel'ov vie len to, o aký druh drogy ide a v akom množstve sa predáva, či kupuje alebo prechováva a to bez toho, že by poznali presné zloženie drogy z hľadiska účinnej látky. Skutočnosť, že množstvo účinnej látky v droge nemôže byť kritériom určovania počtu obvykle jednorazových dávok drogy (tak pri určovaní obvykle jednorazovej dávky drogy nesprávne postupuje KEÚ PZ), pretože sa dá zistiť len expertíznym skúmaním a preto nemôže byť zahrnuté zavinením páchatel'a.

Spojenie hmotnostného kritéria (celková hmotnosť látky) a kritéria množstva účinnej látky je nutné aplikovať aj na rastliny rodu Cannabis - konope. Pri rastlinách rodu Cannabis - konope sa v súdnej praxi vychádza primárne z hmotnostného kritéria a skúmanie obsahu THC v nej (ako účinnej látky a to v percentách hmotnostných) má význam len pre zistenie, či skutočne ide o omamnú látku v zmysle § 130 ods. 5 Tr. zák., nakoľko ak by zaistená látka nedosahovala aspoň minimálne množstvo THC schopné ovplyvniť psychiku človeka, nešlo by o návykovú látku a nebol by naplnený príslušný znak objektívnej stránky skutkovej podstaty. Z uvedeného vyplýva aj to, že prechovávanie rastlín rodu Cannabis - konopa nie je trestné v prípadoch, ak neobsahuje zodpovedajúce množstvo účinnej látky THC, pretože nejde

o omamnú látku a rovnako tak nie je trestné v prípadoch, ak síce obsahuje dostatočné množstvo účinnej látky THC, avšak nedosahuje hmotnosť, ktorú by bolo možné považovať za obvykle jednorazovú dávku. Pokiaľ ide o hmotnostné kritérium tak súdna prax už dlhodobo vychádza z toho, že obvykle jednorazovú dávku marihuany je potrebné stanovovať v závislosti od hmotnosti zaisteného sušeného materiálu marihuany, pričom pri zohľadnení tohto hmotnostného kritéria, t. j. metodiky výpočtu vychádzajúcej z hmotnostnej dávky marihuany, sa za obvykle jednorazovú dávku považuje množstvo zodpovedajúce 500 mg (0,5 g) vysušenej marihuany (tento záver vyplýva napríklad z judikátu trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 86/2011 z 20.09.2011, ale aj z rozhodovacej činnosti Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To 127/2011). Súdna prax vychádza z toho, že pojem obvykle jednorazovej dávky drogy musí byť hmotnostne vymedzený, teda musí byť stanovená určitá konkrétna hmotnosť danej drogy, ktorú je možné považovať za obvykle jednorazovú dávku drogy, a to aj z toho dôvodu, aby sa stanovila hmotnostná hranica pojmu obvykle jednorazová dávka drogy od ktorej by sa následne mohol odvíjať násobok obvykle jednorazovej dávky drogy v zmysle § 135 Tr. zák. Vzhľadom k tomu, že Trestný zákon neurčuje pri jednotlivých druhoch drog čo rozumie pod obvykle jednorazovou dávkou drogy, bolo nevyhnuté, aby bol tento právny pojem definovaný súdnou praxou. Pri marihuane sa teda vychádza z priemernej hmotnosti tabakovej cigarety (0,5g).

Súd tak na základe vyššie uvedeného neakceptoval právnu kvalifikáciu uvedenú v obžalobe, a skutok prekvalifikoval, berúc do úvahy hmotnostné kritérium, prekvalifikoval skutok na prečin podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., majúc preukázané, že obžalovaný prechovával 1,84 g rastliny konope siate - Cannabis sativa, čo predstavuje minimálne 3 bežné jednorazové dávky marihuany.

Za takto ustáleného skutkového stavu súd teda dospel k jednoznačnému záveru, že žalovaný skutok, priebeh ktorého súd ustálil vykonaným dokazovaním tak, ako je opísaný vo výrokovvej časti rozsudku sa stal, obžalovaný ho spáchal, pričom svojím konaním naplnil skutkovú podstatu prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák.

K výroku o treste

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výhovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela.

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V konaní mal súd preukázanú jednu poľahčujúcu okolnosť a to podľa § 36 písm. j) Tr. zák., spočívajúcu v tom, že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Priťažujúce okolnosti súd nemal zistené.

Podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. (1) Kto neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Súd teda ukladal trest v rozmedzí 0 až 2 roky .

Súd v danom prípade uložil na podklade zistených skutočností obžalovanému J. Š. trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, teda pri dolnej hranici trestnej sadzby, ktorý považuje za dostatočný z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie; takýto trest podľa názoru súdu aj v plnej miere odzrkadľuje stupeň nebezpečnosti spáchaného činu pre spoločnosť, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného.

Súd má za to, že pri rozmáhajúcej sa drogovej činnosti nie je na mieste uloženie peňažného trestu (ani iného alternatívneho trestu) ako to navrhovala obhajoba. Uložený trest podľa názoru súdu má preventívny charakter, poukazujúc, že takéto konanie (držanie omamných látok) odradí prípadných páchatel'ov tohto druhu trestnej činnosti.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd môže podmienene odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. pri povolení podmienene odkladu výkonu trestu odňatia slobody určí súd skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov. Skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Súd obžalovanému výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok, počas ktorej bude v rámci plynutia skúšobnej doby dôsledne skúmať jeho správanie pre účel vyslovenia súdu, či sa v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia osvedčil, alebo či takto uložený trest nemal pre obžalovaného účinok predpokladaný Trestným zákonom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.